Згідно з оригіналом

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо порядку передачі, примусового відчуження або вилучення майна під час дії правового режиму воєнного стану

КВІТЕНЬ 2022

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає.

УПРАВЛІННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Згідно з оригіналом

ЗАТВЕРДЖУЮ
начальник Генерального штабу
Збройних Сил України
генерал-лейтенант

Сергій ШАПТАЛА

“____” _____ 2022 року

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо порядку передачі, примусового відчуження або вилучення майна під час дії правового режиму воєнного стану

Згідно з оригіналом

КВІТЕНЬ 2022

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає.

УПРАВЛІННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ЗМІСТ

	ВСТУП	5
1.	ПРАВО ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ПРИМУСОВЕ ВІДЧУЖЕННЯ АБО ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА ТА ОФОРМЛЕННЯ ТАКОГО РІШЕННЯ	6
2.	ПОРЯДОК ПЕРЕДАЧІ, ПРИМУСОВОГО ВІДЧУЖЕННЯ КОМУНАЛЬНОГО МАЙНА В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	6
2.1.	*Порядок передачі комунального майна в державну власність*	6
2.1.1.	*Приймання-передача майна у державну власність*	7
2.2.	*Порядок відчуження комунального майна для потреб держави*	7
3.	ПОРЯДОК ПРИМУСОВОГО ВІДЧУЖЕННЯ МАЙНА, ЯКЕ ПЕРЕБУВАЄ У ПРИВАТНІЙ ВЛАСНОСТІ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ	8-
3.1.	*Прийняття та оформлення рішення про примусове відчуження майна з приватної власності фізичних та юридичних осіб*	8
3.2.	*Складання акту про примусове відчуження майна*	8
3.3.	*Проведення оцінки майна, яке підлягає передачі, примусовому відчуженню*	9
4.	ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА	10
5.	ОБМЕЖЕННЯ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПІД ЧАС ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ПРО ПРИМУСОВЕ ВІДЧУЖЕННЯ АБО ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА	11
5.1.	*Загальні обмеження*	11
5.2.	*Обмеження, які застосовуються під час прийняття рішень про примусове відчуження або вилучення транспортних засобів*	12
5.3.	*Виключення з обмежень, які застосовуються під час прийняття рішень про примусове відчуження або вилучення майна*	12
6.	ПОРЯДОК НАСТУПНОЇ ПОВНОЇ КОМПЕНСАЦІЇ ЗА ПРИМУСОВО ВІДЧУЖЕНЕ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ МАЙНОВИХ	12

Згідно з оригіналом

7.	ФІНАНСУВАННЯ КОМПЕНСАЦІЇ ТА ЗАХОДІВ З ПРИМУСОВОГО ВІДЧУЖЕННЯ АБО ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА	14
8.	ІНШІ ПИТАННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРИМУСОВИМ ВІДЧУЖЕННЯМ АБО ВИЛУЧЕННЯМ МАЙНА	14
8.1	*Узагальнення інформації про передане, примусово відчужене або вилучене майно*	14
8.2.	*Державна реєстрація та облік переданого, примусово відчуженого або вилученого майна*	15
8.3.	*Порядок повернення примусово відчуженого майна, що збереглося, та надання взамін іншого майна*	15
8.4.	*Питання юридичної відповідальності посадових осіб, які приймають рішення про примусове відчуження або вилучення майна*	15
Додаток 1	Акт про примусове відчуження або вилучення майна	17
Додаток 2	Акт приймання-передачі	20

Згідно з оригіналом

ВСТУП

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України в Україні було введено правовий режим воєнного стану.

Зміст правового режиму воєнного стану, правові засади діяльності органів державної влади, військового командування, військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій в умовах воєнного стану визначено Законом України "Про правовий режим воєнного стану".

Згаданим у попередньому абзаці Законом України, на відповідні органи державної влади, військове командування покладено додаткові обов'язки, а також наділено їх більш ширшим колом повноважень для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності. До кола цих повноважень, в частині забезпечення потреб держави необхідним майном в умовах правового режиму воєнного стану, віднесено можливість:

примусового відчуження майна, що перебуває у приватній або комунальній власності для потреб держави;

вилучення майна державних підприємств, державних господарських об'єднань для потреб держави.

Механізм примусового відчуження або вилучення майна у юридичних та фізичних осіб для потреб держави в умовах правового режиму воєнного стану визначено Законом України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану" (далі – Закон).

Примусове відчуження майна – позбавлення власника права власності на індивідуально визначене майно, що перебуває у приватній або комунальній власності та яке переходить у власність держави для використання в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану за умови попереднього або наступного повного відшкодування його вартості.

Примусове відчуження майна в умовах правового режиму воєнного стану може здійснюватися з попереднім повним відшкодуванням його вартості.

У разі неможливості попереднього повного відшкодування за примусово відчужене майно таке майно примусово відчужується з наступним повним відшкодуванням його вартості.

Вилучення майна – позбавлення державних підприємств, державних господарських об'єднань права господарського відання або оперативного управління індивідуально визначеним державним майном з метою його передачі для потреб держави в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану.

Вилучення майна в умовах правового режиму воєнного стану здійснюється без відшкодування вартості такого майна.

Згідно з оригіналом

1. ПРАВО ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ПРИМУСОВЕ ВІДЧУЖЕННЯ АБО ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА ТА ОФОРМЛЕННЯ ТАКОГО РІШЕННЯ

Примусове відчуження або вилучення майна здійснюється за рішенням військового командування, погодженим відповідно з обласною, районною, Київською чи Севастопольською міською державною (військовою) адміністрацією або виконавчим органом відповідної місцевої ради.

Згідно з нормами статті 3 Закону України "Про правовий режим воєнного стану", військовим командуванням є Головнокомандувач Збройних Сил України, Командувач об'єднаних сил Збройних Сил України, командувачі видів та окремих родів військ (сил) Збройних Сил України, командувачі (начальники) органів військового управління, командири з'єднань, військових частин Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань.

У місцевостях, де ведуться бойові дії, примусове відчуження або вилучення майна здійснюється за рішенням військового командування без погодження з органами, зазначеними в попередньому абзаці.

Довідково. Відповідно до Закону України "Про оборону України", райони ведення бойових дій визначаються Головнокомандувачем Збройних Сил України.

Рішення про примусове відчуження або вилучення майна оформлюється у вигляді наказу посадової особи, яка належить до військового командування.

2. ПОРЯДОК ПЕРЕДАЧІ, ПРИМУСОВОГО ВІДЧУЖЕННЯ КОМУНАЛЬНОГО МАЙНА В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Відповідно до статті 327 Цивільного кодексу України комунальним є майно, у тому числі грошові кошти, яке належить територіальній громаді, а управління цим майном здійснює безпосередньо територіальна громада та утворені нею органи місцевого самоврядування.

У свою чергу законодавством встановлено порядок відчуження комунального майна в умовах правового режиму воєнного стану, відповідно до якого таке відчуження може здійснюватись тільки в разі неможливості прийняття рішення про передачу комунального майна у державну власність відповідною місцевою радою і сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті, районної, обласної ради або секретарем, заступником голови відповідної ради чи у разі незатвердження такого рішення відповідною місцевою радою.

2.1. Порядок передачі комунального майна в державну власність

З метою задоволення потреб держави в умовах правового режиму воєнного стану, військове командування звертається до відповідної місцевої ради з ініціативою про безоплатну передачу комунального майна у державну власність.

Рішення про передачу комунального майна у державну власність приймається сільськими, селищними, міськими, районними у містах радами – щодо об'єктів права комунальної власності відповідних територіальних громад,

Згідно з оригіналом

а районними, обласними радами – щодо об'єктів права спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, що перебувають в управлінні районних, обласних рад.

У разі неможливості прийняття місцевою радою рішення про передачу комунального майна у державну власність таке рішення приймається сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті, районної, обласної ради або секретарем, заступником голови відповідної ради (далі – посадові особи ОМС) з наступним його затвердженням відповідною радою згідно із законом. Рішення приймається посадовими особами ОМС у порядку, встановленому законом.

Довідково. Порядок прийняття рішень, згаданих у цьому підпункті відповідними місцевими радами, їх посадовими особами визначено Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні".

2.1.1. Приймання-передача майна у державну власність

Передача комунального майна у державну власність у разі прийняття про це відповідного рішення оформляється актом приймання-передачі, який підписується відповідною посадовою особою ОМС і уповноваженою особою військового командування, та скріплюється печатками місцевої ради і військового командування.

Довідково. В разі, якщо підписання акта приймання-передачі буде здійснюватись не посадовою особою, яка зверталась до відповідної місцевої ради з ініціативою про безоплатну передачу комунального майна у державну власність, - такою особою видається наказ про уповноваження іншої особи на підписання акта приймання-передачі від імені військового командування.

В акті приймання-передачі зазначаються:

1) назва місцевої ради та військового командування або органу, на який покладено здійснення заходів правового режиму надзвичайного стану;

2) повне найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код юридичної особи, за якою було закріплено майно;

3) відомості про документ, що встановлює право власності на майно (за наявності);

4) опис майна, достатній для його ідентифікації, у тому числі для нерухомого майна - місцезнаходження, для рухомого майна (наземні, водні та повітряні транспортні засоби) – відомості про реєстраційний номер транспортного засобу, марку, модель, номер шасі, рік випуску та інші реєстраційні дані.

До акта приймання-передачі додається документ, що містить висновок про вартість майна на дату його оцінки.

Право державної власності на майно виникає з дати підписання акта приймання-передачі.

2.2. Порядок примусового відчуження комунального майна для потреб держави

Згідно з оригіналом

Примусове відчуження комунального майна, як захід правового режиму воєнного стану, може бути застосовано у разі неможливості прийняття рішення відповідною місцевою радою і посадовою особою ОМС чи у разі незатвердження такого рішення відповідною місцевою радою та здійснюється в порядку, передбаченому для відчуження майна, яке перебуває у приватній власності фізичних та юридичних осіб (пункт 3 цих Методичних рекомендацій).

3. ПОРЯДОК ПРИМУСОВОГО ВІДЧУЖЕННЯ МАЙНА, ЯКЕ ПЕРЕБУВАЄ У ПРИВАТНІЙ ВЛАСНОСТІ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

3.1. Прийняття та оформлення рішення про примусове відчуження майна з приватної власності фізичних та юридичних осіб

Рішення про примусове відчуження майна з приватної власності фізичних та юридичних осіб для забезпечення потреб держави може прийматись військовим командуванням та оформлюється у вигляді письмового наказу.

В наказі про примусове відчуження майна обов'язково зазначається:

а) у першому пункті:

прізвище, ім'я, по-батькові, дата народження, реєстрація місця проживання для фізичних осіб або повне найменування та юридична адреса для юридичних осіб, з приватної власності яких буде здійснено відчуження майна;

реєстраційний номер облікової картки платника податків (РНОКПП) для фізичних осіб або код у єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України для юридичних осіб;

вид майна, яке планується відчужити (наприклад, будівля, транспортний засіб, паливо тощо) та його місцезнаходження.

б) у пункті другому:

завдання посадовим особам щодо здійснення заходів примусового відчуження майна та забезпечення проведення його оцінки, а також інші завдання відповідним посадовим особам, які стосуються прийняття, зберігання, використання, державної реєстрації тощо примусово відчуженого майна із зазначенням термінів виконання цих завдань.

в) у пункті третьому зазначаються відомості про посадову особу, яка уповноважується на підписання акту про примусове відчуження майна від імені військового командування (посада, прізвище, ім'я, по-батькові) у разі, якщо підписання цього акту буде здійснюватися не посадовою особою, яка прийняла рішення про примусове відчуження майна.

Витяг із такого наказу рекомендується надавати особі, з приватної власності якої примусово відчужується майно.

3.2. Складання акту про примусове відчуження майна

Про примусове відчуження або вилучення майна складається акт. Бланк акту про примусове відчуження або вилучення майна (далі - акт) виготовляється за єдиним зразком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2012 року № 998 (зразок акту додається) та може складатись за місцем примусового відчуження майна.

Згідно з оригіналом

Згідно з нормами статті 7 Закону, в акті зазначаються:

1) назва військового командування та органу, що погодив рішення про примусове відчуження або вилучення майна, або військового командування чи органу, що прийняв таке рішення;

2) відомості про власника (власників) майна:

для юридичних осіб – повне найменування, місцезнаходження та ідентифікаційний код;

для фізичних осіб – прізвище, ім'я, по батькові, постійне місце проживання та ідентифікаційний номер у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, крім осіб, які з релігійних або інших переконань відмовилися від ідентифікаційного номера, про що мають відповідну відмітку у паспорті;

3) відомості про документ, що встановлює право власності на майно (у разі наявності);

4) опис майна, достатній для його ідентифікації. Для нерухомого майна - відомості про місцезнаходження (адреса), для рухомого майна (наземні, водні та повітряні транспортні засоби) – відомості про реєстраційний номер транспортного засобу, марку, модель, номер шасі, рік випуску та інші реєстраційні дані;

5) сума виплачених коштів (у разі попереднього повного відшкодування вартості майна).

Акт підписується власником майна або його законним представником і уповноваженими особами військового командування та органу, що погодив рішення про примусове відчуження майна (у районах, де не ведуться бойові дії), або військового командування чи органу, що прийняв таке рішення (у районі, де ведуться бойові дії), і скріплюється печатками військового командування та/або зазначених органів.

У разі відсутності особи, у якої відчужується або вилучається майно, або її законного представника під час складання акту про примусове відчуження або вилучення майна такий акт складається без її участі. У такому разі, власник майна або його законний представник має право на ознайомлення з актом про примусове відчуження або вилучення майна.

До акту додається документ, що містить висновок про вартість майна на дату його оцінки, яка проводилася у зв'язку з прийняттям рішення про його примусове відчуження.

Примірник акту та документ, що містить висновок про вартість майна, вручаються під розписку особі, у якої відчужується або вилучається майно, або її уповноваженому представнику.

На підставі одного рішення про примусове відчуження майна може складатись декілька актів по фактичному примусовому відчуженню такого майна, яке значить у рішенні.

Право державної власності на майно виникає з дати підписання акту.

Згідно з оригіналом

3.3. Проведення оцінки майна, яке підлягає передачі, примусовому відчуженню

Оцінка майна, що підлягає передачі, примусовому відчуженню, проводиться у порядку, встановленому законодавством про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність. Правові засади здійснення оцінки майна, майнових прав та професійної оціночної діяльності в Україні визначено Законом України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні".

У разі неможливості залучити до оцінки майна суб'єктів оціночної діяльності – суб'єктів господарювання, така оцінка проводиться суб'єктами оціночної діяльності – органами державної влади або органами місцевого самоврядування за погодженням із власником майна. У разі відмови або відсутності власника майна зазначені органи мають право проводити таку оцінку самостійно.

Згідно з нормами статті 5 Закону України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні":

суб'єкти господарювання – зареєстровані в установленому законодавством порядку фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності, а також юридичні особи незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, які здійснюють господарську діяльність, у складі яких працює хоча б один оцінювач, та які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності відповідно до цього Закону;

органи державної влади та органи місцевого самоврядування, які отримали повноваження на здійснення оціночної діяльності в процесі виконання функцій з управління та розпорядження державним майном та (або) майном, що є у комунальній власності, та у складі яких працюють оцінювачі.

Оцінка майна, за якою попередньому власнику було відшкодовано вартість примусово відчуженого майна, може бути оскаржена до суду.

4. ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА

Як вже було зазначено вище, вилучення майна - позбавлення державних підприємств, державних господарських об'єднань права господарського відання або оперативного управління індивідуально визначеним державним майном з метою його передачі для потреб держави в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану.

Згідно з нормами статті 136 Господарського кодексу України, право господарського відання є речовим правом суб'єкта підприємництва, який володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим ним органом), з обмеженням правомочності розпорядження щодо окремих видів майна за згодою власника у випадках, передбачених цим Кодексом та іншими законами.

Відповідно до статті 137 Господарського кодексу України, правом оперативного управління визнається речове право суб'єкта господарювання, який

Згідно з оригіналом

володіє, користується і розпоряджається майном, закріпленим за ним власником (уповноваженим ним органом) для здійснення некомерційної господарської діяльності, у межах, встановлених згаданим Кодексом та іншими законами, а також власником майна (уповноваженим ним органом).

Власником майна державних підприємств, державних господарських об'єднань відповідно до законодавства України є держава в особі цих державних підприємств чи державних господарських об'єднань.

В наказі про примусове відчуження майна обов'язково зазначається:

а) у першому пункті:

вид майна, яке планується вилучити для потреб держави (наприклад, будівля, транспортний засіб, паливо тощо) та його місцезнаходження;

найменування державного підприємства, державного господарського об'єднання в господарському віданні або оперативному управлінні якого перебуває державне майно та його код у єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України.

б) у пункті другому:

завдання посадовим особам щодо здійснення заходів вилучення майна, а також інші завдання відповідним посадовим особам, які стосуються прийняття, зберігання, використання, державної реєстрації тощо вилученого майна із зазначенням термінів виконання цих завдань.

в) у пункті третьому зазначаються відомості про посадову особу, яка уповноважується на підписання акту про вилучення майна від імені військового командування (посада, прізвище, ім'я, по-батькові) у разі, якщо підписання цього акту буде здійснюватися не посадовою особою, яка прийняла рішення про примусове відчуження майна.

Витяг із такого наказу рекомендується надавати представнику державного підприємства, державного господарського об'єднання, в якого було вилучено майно.

Особливістю вилучення майна, на відміну від примусового відчуження є те, що оцінка такого майна не проводиться.

На підставі рішення про вилучення майна складається акт за зразком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2012 року № 998 (додаток). Порядок складання та вимоги до акту аналогічні тим, які зазначено в пункті 3.2 цих Методичних рекомендацій.

5. ОБМЕЖЕННЯ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ПІД ЧАС ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ПРО ПРИМУСОВЕ ВІДЧУЖЕННЯ АБО ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА

5.1. Загальні обмеження

Примусове відчуження або вилучення майна відповідно до Закону здійснюється для забезпечення потреб держави. В частині прийняття рішень відповідними командирами (начальниками) про примусове відчуження або вилучення майна враховуються реальні потреби військової частини, з'єднання, органу військового управління (далі – військові частини) для відвернення загрози,

Згідно з оригіналом

відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності.

Потреба у примусовому відчуженні або вилученні майна виникає у зв'язку з недостатнім рівнем укомплектованості військової частини майном, яке передбачено штатами, табелями до штату, відповідними нормами забезпечення військових частин, що може поставити під загрозу якість та своєчасність виконання завдань за призначенням.

Прийняття рішень щодо примусового відчуження або вилучення майна дозволено виключено з метою задоволення потреб військових частин в забезпеченні майном в обсягах та у відповідності до норм, які визначені штатами, табелями до штату, відповідними нормами забезпечення військових частин, за умови відсутності такого майна у довольчих органах.

5.2. Обмеження, які застосовуються під час прийняття рішень про примусове відчуження або вилучення транспортних засобів

Допускається примусове відчуження або вилучення тільки тих транспортних засобів, які є штатними у військових частинах. При цьому, обсяги такого примусового відчуження або вилучення не можуть перевищувати кількість таких транспортних засобів, яка передбачена штатом військової частини на відповідний період.

5.3. Виключення з обмежень, які застосовуються під час прийняття рішень про примусове відчуження або вилучення майна

У разі нагальної необхідності здійснення примусового відчуження або вилучення майна без врахування обмежень, встановлених у пунктах 5.1 та 5.2, – таке примусове відчуження або вилучення майна здійснюється рішенням командувача угруповання військ або вищої посадової особи.

6. ПОРЯДОК НАСТУПНОЇ ПОВНОЇ КОМПЕНСАЦІЇ ЗА ПРИМУСОВО ВІДЧУЖЕНЕ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ МАЙНОВИХ

Механізм прийняття, розгляду заяв та здійснення виплат для наступної повної компенсації за майно, примусово відчужене в умовах правового режиму воєнного стану визначено Порядком розгляду заяв та здійснення виплат для наступної повної компенсації за майно, примусово відчужене в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2012 року № 998 (далі – Порядок).

Право на відшкодування вартості майна в разі його примусового відчуження в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану мають особи, зазначені в статті 9 Закону України "Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану".

Відповідно до статті 8 згаданого Закону, право на відшкодування вартості майна (далі - компенсація) у разі його примусового відчуження в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану мають юридичні особи

Згідно з оригіналом

комунальної і приватної форми власності та фізичні особи, у яких відчужені будівлі, споруди, транспортні засоби та інше майно для потреб держави в умовах правового режиму воєнного стану і відповідно їх правонаступники та спадкоємці.

Заява про виплату наступної повної компенсації за примусово відчужене майно в умовах правового режиму воєнного стану приймається, обліковується і розглядається за місцем відчуження майна відповідним територіальним центром комплектування та соціальної підтримки та розглядається ним протягом 10-ти робочих днів. У разі виникнення потреби в перевірці викладених у заяві фактів та з'ясуванні додаткових обставин заява розглядається протягом одного місяця. При цьому, відмова у прийнятті та розгляді заяви не допускається.

За результатами розгляду заяви територіальний центр комплектування та соціальної підтримки оформлює висновок про здійснення виплат для наступної повної компенсації за майно, примусово відчужене в умовах правового режиму воєнного стану (далі – висновок).

У висновку зазначаються:

дата його видачі, найменування органу, прізвище та ініціали посадової особи, що його видала;

дата прийняття і номер акта, на підставі якого здійснено примусове відчуження майна;

найменування майна, що примусово відчужене;

розмір компенсації, що підлягає виплаті;

відомості про заявника;

інші дані.

Відомості про заявника, які повинні бути зазначені у висновку, встановлені в пункті 5 Порядку. До них віднесено:

повне найменування (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (для фізичних осіб);

місцезнаходження (для юридичних осіб) або місце проживання чи перебування (для фізичних осіб);

ідентифікаційний код (для юридичних осіб), реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття такого номера та повідомили про це відповідному органу державної податкової служби і мають відмітку в паспорті);

реквізити банківського рахунка.

Уповноважена посадова особа підписує висновок із зазначенням прізвища та ініціалів і скріплює підпис печаткою.

Довідково. У разі, якщо висновок буде підписуватись не керівником територіального центру комплектування та соціальної підтримки – необхідно видати наказ про уповноваження відповідної посадової особи на підписання висновків, які видаються територіальним центром комплектування та соціальної підтримки.

Згідно з оригіналом

Висновок оформляється у трьох примірниках. Перший примірник передається заявникові, другий – територіальному органу Казначейства, третій зберігається за місцем його оформлення.

Копія належним чином завіреного висновку направляється до органу, що прийняв рішення про примусове відчуження майна.

Висновки обліковуються органом, який їх видав.

Орган, що прийняв рішення про примусове відчуження майна, враховує відповідну потребу в коштах у бюджетному запиті на п'ять наступних бюджетних періодів після скасування правового режиму воєнного стану.

Виплата повної компенсації здійснюється органами, що прийняли рішення про примусове відчуження майна, у порядку черговості оформлення висновків за рахунок і в межах коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати наступної повної компенсації за майно, примусово відчужене в умовах правового режиму воєнного стану.

Спори, пов'язані з виплатою наступної повної компенсації за майно, примусово відчужене в умовах правого режиму воєнного чи надзвичайного стану, вирішуються в судовому порядку.

7. ФІНАНСУВАННЯ КОМПЕНСАЦІЇ ТА ЗАХОДІВ З ПРИМУСОВОГО ВІДЧУЖЕННЯ АБО ВИЛУЧЕННЯ МАЙНА

Фінансування компенсації та заходів з примусового відчуження або вилучення майна врегульовано нормами статті 10 Закону.

Компенсація за примусово відчужене майно в умовах правового режиму воєнного з попереднім повним відшкодуванням його вартості здійснюється військовим командуванням, яке прийняло рішення про таке відчуження, за рахунок коштів державного бюджету до підписання акту.

Компенсація за примусово відчужене майно в умовах правового режиму воєнного стану з наступним повним відшкодуванням його вартості здійснюється протягом п’яти наступних бюджетних періодів після скасування правового режиму воєнного за рахунок коштів державного бюджету.

Оформлення документів для примусового відчуження або вилучення майна, а також оплата витрат з оцінки майна, яке відчужується, здійснюються військовим командуванням, яке прийняло рішення про таке відчуження або вилучення, за рахунок коштів державного бюджету.

8. ІНШІ ПИТАННЯ, ПОВ’ЯЗАНІ З ПРИМУСОВИМ ВІДЧУЖЕННЯМ АБО ВИЛУЧЕННЯМ МАЙНА

8.1. Узагальнення інформації про передане, примусово відчужене або вилучене майно

Належним чином завірені копії актів про приймання-передачу, примусове відчуження або вилучення майна невідкладно (протягом 2-х днів) направляються до територіального центру комплектування та соціальної підтримки за місцем передачі, відчуження або вилучення такого майна (або до вищого

Згідно з оригіналом

територіального центру комплектування та соціальної підтримки до Командування Сухопутних військ Збройних Сил України включно у разі відсутності територіального центру комплектування та соціальної підтримки за місцем відчуження майна), разом із належним чином завіреною копією відповідного рішення, на підставі якого воно було здійснено.

Територіальні центри комплектування та соціальної підтримки узагальнюють інформацію про передачу, примусове відчуження або вилучення майна у зоні своєї відповідальності за місяць на підставі отриманих документів та направляють її за підпорядкуванням до Командування Сухопутних військ Збройних Сил України до 05 числа місяця, наступного за звітним..

Командування Сухопутних військ Збройних Сил України до 15 числа місяця, наступного за звітним узагальнює отриману інформацію за Збройні Сили України та доповідає її Головнокомандувачу Збройних Сил України.

8.2. Державна реєстрація та облік переданого, примусово відчуженого або вилученого майна

Відповідно до частини п'ятої статті 8 та частини третьої статті 7 Закону, право державної власності на передане, примусово відчужене або вилучене майно виникає з моменту підписання акту приймання-передачі чи акту про примусове відчуження або вилучення майна відповідно.

Однак, є ряд індивідуально визначеного майна, яке після передачі, примусового відчуження або вилучення потребує проведення додаткових процедур державної реєстрації (перереєстрації) права власності за таким майном, а також постановка на облік у військовій частині, відповідних військових організаційних структурах (довольчих органах) Збройних Сил України (наприклад, нерухоме майно, транспортні засоби тощо).

8.3. Порядок повернення примусово відчуженого майна, що збереглося, та надання взамін іншого майна

У разі, якщо після скасування правового режиму воєнного стану майно, яке було примусово відчужене, було збережене, а колишній власник або уповноважена ним особа наполягає на поверненні майна, таке повернення здійснюється в судовому порядку.

Підставою для повернення майна є рішення суду, яке набрало законної сили.

У разі повернення майна особі, у неї поновлюється право власності на це майно. Одночасно, особа зобов'язується повернути грошову суму, яка була нею одержана у зв'язку з відчуженням майна, з вирахуванням розумної плати за використання цього майна.

Колишній власник майна, яке було примусово відчужене, може вимагати взамін надання йому іншого аналогічного майна, якщо це можливо.

8.4. Питання юридичної відповідальності посадових осіб, які приймають рішення про примусове відчуження або вилучення майна

Відповідно до статті 14 Закону, особи, винні у порушенні законодавства про відшкодування вартості примусово відчуженого майна та про повернення

Згідно з оригіналом

примусово відчуженого майна, що було збережене, несуть відповідальність згідно із законом.

Посадові особи, винні у порушенні вимог, викладених у цьому Роз'ясненні несуть юридичну відповідальність згідно із Законом.

Начальник Управління правового забезпечення Генерального штабу Збройних Сил України – начальник юридичної служби Збройних Сил України
полковник юстиції Юрій БОБРОВ

Дмитро Іл'юк

BEREGINI

Згідно з оригіналом

Додаток 1

АКТ
про примусове відчуження або вилучення майна

Цей акт складено _____
(найменування військового командування та органу, що погодив рішення

_____
про примусове відчуження або вилучення майна, або найменування військового командування

_____
чи органу, що прийняв таке рішення)

в особі _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

_____

_____

_____

в тому, що згідно з рішенням _____
(найменування військового командування та органу, що

_____
погодив рішення про примусове відчуження або вилучення майна, або найменування

_____
військового командування, чи органу, що прийняв таке рішення, дата прийняття рішення)

у зв'язку з уведенням _____
(зазначити надзвичайну обставину, за якої здійснюється

_____
примусове відчуження або вилучення майна)

здійснено _____,
(примусове відчуження або вилучення майна, необхідне зазначити)

власником якого є _____
(повне найменування, місцезнаходження та

_____
ідентифікаційний код - для юридичних осіб,

_____
прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання та реєстраційний номер облікової карти платника

_____
податків або серія та номер паспорта - для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання

_____
відмовилися від прийняття такого номера та повідомили про це відповідному органу державної

_____
податкової служби і мають відмітку в паспорті)

Право власності на майно підтверджується _____
(найменування

_____
документа, що встановлює право власності на майно (за наявності)

Згідно з оригіналом

_____

Опис майна, достатній для його ідентифікації:

_____

(назва об'єкта, його ознаки, в тому числі для нерухомого майна - відомості про

_____

місцезнаходження (адреса), для рухомого майна (наземні, водні, та повітряні транспортні

_____

засоби) - відомості про транспортний засіб (марка, модель, номер шасі, рік випуску та інші дані)

_____

Оцінку майна проведено _____

(прізвище, ім'я та по батькові особи,

_____

що діє від імені юридичної особи)

За результатами оцінки майна складено _____

(найменування документа, що містить

_____

висновок про вартість майна, дата оцінки)

Вартість _____

(назва об'єкта оцінки)

за результатами оцінки становить _____

(сума зазначається цифрами та словами)

_____

_____

На момент підписання цього акта сума виплачених коштів (у разі попереднього повного відшкодування вартості майна) становить

_____

(сума зазначається цифрами та словами)

Особи, що підписали акт:
власник майна (або його законний представник):

_____ _____

(прізвище та ініціали особи, що діє від імені юридичної особи) (підпис)

уповноважені особи:

_____

_____

(посада, ініціали, прізвище) (підпис, печатка)

_____ _____

(посада, ініціали, прізвище) (підпис, печатка)

_____ _____

(посада, ініціали, прізвище) (підпис, печатка)

Дата підписання акта "____" _____ ____ р.*

Згідно з оригіналом

Примірник цього акта (серія _____ № _____) та документ, що містить висновок про вартість майна, вручено під розписку колишньому власнику майна (або його законному представникові):

_____ _____

(прізвище та ініціали особи, що діє від імені юридичної особи) (підпис)

_____

(дата вручення акта)

_____

*Дата, з якої виникає право державної власності на майно.

BEREGINI

Згідно з оригіналом

Додаток 2

АКТ
приймання-передачі

Комісія, утворена відповідно до _____
(назва документа, на підставі якого утворена комісія)

_____

у складі _____
(посада, прізвище, ім'я та по батькові)

_____

_____.

Об'єкт передачі розміщений за адресою:

_____,

належить _____,
(найменування підприємства, установи та організації, що передає)

передається _____.
(найменування підприємства, установи та організації, що приймає)

Комісія установила:

1. До складу цілісного майнового комплексу, що передається, належать:

_____
(перелік облікових одиниць згідно з балансом)

_____

Загальні відомості:

загальна площа будівель та споруд (пооб'єктно) _____ кв. метрів

площа земельної ділянки _____ гектарів

загальна площа житлового будинку _____ кв. метрів

кількість квартир _____

Вартість основних фондів:

відновна вартість _____ тис. гривень

залишкова вартість _____ тис. гривень

2. До складу нерухомого майна, що передається, належить _____

_____,
(найменування об'єкта передачі)

балансоутримувач _____
(повне найменування, місцезнаходження та

_____
ідентифікаційний код юридичної особи)

Загальні відомості:

рік введення в експлуатацію _____

будівельний об'єм (загальний) _____ куб. метрів

Згідно з оригіналом

площа забудови (загальна) _____ кв. метрів

площа земельної ділянки _____ гектарів

загальна площа житлового будинку _____ кв. метрів

кількість квартир _____

Вартість основних фондів:

відновна вартість _____ тис. гривень

залишкова вартість _____ тис. гривень

3. До складу іншого окремого індивідуально визначеного майна, що передається, належить _____,
(найменування об'єкта передачі)

балансоутримувач _____
(повне найменування, місцезнаходження та

_____,
ідентифікаційний код юридичної особи)

опис майна _____
(інвентарний номер, технічні характеристики, інше)

для транспортних засобів (наземних, водних, повітряних) зазначається:

реєстраційний номер _____

марка _____

модель _____

номер шасі _____

рік випуску _____

вартість основних фондів:

первісна (балансова) вартість _____ гривень

залишкова вартість _____ гривень

знос _____

4. Інші відомості _____

5. Пропозиції комісії _____

_____

6. Разом з об'єктом передається технічна документація _____

_____

7. До акта приймання-передачі додається:

1. _____

2. _____

3. _____

Голова комісії _____
(підпис, ініціали та прізвище)

Члени комісії _____

Згідно з оригіналом

(підпис, ініціали та прізвище)

_____

(підпис, ініціали та прізвище)

_____

(підпис, ініціали та прізвище)

____ _____ 20___ р.

{Додаток в редакції Постанови КМУ від 23.08.2016 № 538 }